

Asia:

Hailuodon kunnan liittyminen valtakunnalliseen E-kirjastoon

Helsingin kaupunginkirjastossa käynnistettiin vuonna 2022 e-kirjastohanke, jonka tavoitteena on ollut kehittää valtakunnallinen ns. yhden luukun palvelu, kuntien yhteinen e-kirjasto. Yhteisellä palvelulla pyritään suurempaan alueelliseen tasa-arvoisuuteen ja laajempaan ja monipuolisempaan e-aineistojen tarjontaan. Hanke on tullut valmiiksi ja mm. sen loppuraportti löytyy verkosta (<https://www.kirjastot.fi/ekirjastohanke>). Vastuu valtakunnallisen e-kirjastopalvelun, *E-kirjaston*, käyttöönotosta, kehittämisestä ja ylläpidosta on siirtynyt Kansalliskirjastolle 1.1.2024 alkaen.

E-kirjasto tarjoaa alkuvaiheessa e-kirjoja, e-äänikirjoja ja kotimaisia e-aikakauslehtiä. Palvelut ovat kuntakohtaisia: jotta kunnan asukkailla olisi pääsy E-kirjaston palveluihin, kunnan täytyy solmia sopimus Kansalliskirjaston kanssa. E-kirjaston vuosimaksu on 0,7 euroa / kunnan asukas vuoden 2026 loppuun saakka.

Hailuodon kirjaston, kuten muidenkin OUTI-kirjastojen, e-kirjastopalvelut ovat olleet Pohjoisen eKirjaston kilpailuttamia ja tarjoamia. Nykyisellään palveluihin kuuluu e-kirjoja, e-äänikirjoja, e-aikakauslehtiä ja e-sanomalehtiä, elokuvia, musiikkia ja verkkokursseja.

Kansalliskirjaston tavoitteena on avata E-kirjasto asiakkaiden käyttöön 23.4.2024. Pohjoisen eKirjaston päällekkäisten palvelujen vuoksi Hailuodon kunnan on järkevää liittyä E-kirjastoon vasta vuoden 2025 alusta alkaen. Liittymisajankohta on OUTI-kirjastojen yhdessä linjaama.

Pohjoisen eKirjaston nykyisistä e-aineistosopimuksista kaikki Kansalliskirjaston E-kirjaston kanssa päällekkäiset sopimukset irtisanotaan. Tämä tarkoittaa sitä, että vuoden 2025 alusta E-kirjasto on ainoa taho, josta Hailuodon kunnan asukkaat voivat lainata e-kirjoja, e-äänikirjoja ja kotimaisia e-aikakauslehtiä.

Pohjoinen eKirjasto supistuu huomattavasti ja sen yhteistyö OUTI-kirjastojen kanssa jatkuu vain niiden palvelujen osalta, joita Kansalliskirjaston E-kirjasto ei vielä tarjoa, tärkeimpänä e-sanomalehdet.

Helsingin kaupunginkirjasto on kilpailuttanut E-kirjaston kautta käyttöön tulevat e-aineistot. Kotimaisen kirjallisuuden (e-kirjat ja e-äänikirjat) toimittaja on Ellibs Oy, vieraskielisen kirjallisuuden osalta välittäjänä on OverDrive-palvelu. E-lehdet palveluun toimittaa ePress Nordic Oy. E-aineistojen valinta tehdään yhteistyössä yleisten kirjastojen asiantuntijoiden kanssa. Aineistoa on aikuisille sekä lapsille ja nuorille. Kielivalikoima kattaa kotimaiset kielet ja jonkin verran aineistoa mm. englanniksi, saksaksi ja ranskaksi. Valikoimaa laajennetaan ja monipuolistetaan tulevina vuosina. Kansalliskirjasto vastaa teknisen alustan kehittämisestä ja ylläpidosta.

Kansalliskirjaston kanssa solmittava sopimus on aluksi voimassa määräaikaisena 31.12.2026 asti ja sen jälkeen toistaiseksi. Sopimus on irtisanottavissa sopimuksessa määritellyllä tavalla. Palvelun kustannus vuosittain on 0,7 euroa kunnan asukasta kohden vuoden 2026 loppuun asti. Kunnan asukasluku tarkistetaan vuosittain edellisen vuoden joulukuun 31. päivän asukasluvun mukaan. Vuosimaksua per kunnan asukas tarkistetaan vuodesta 2026 lähtien kerran vuodessa koskien seuraavaa vuotta. Sopijapuolet toteuttavat yleisten kirjastojen e-aineistoihin liittyviä palveluita horisontaalisena yhteistyönä, kunnat täyttääkseen Laissa yleisistä kirjastoista (29.12.2016/1492) määritellyt tehtävänsä ja Kansalliskirjasto toteuttaakseen Yliopistolaissa (24.7.2009/558) määriteltyjä tehtäviään tarjota kansallisia palveluita yleisille kirjastoille.

Ehdotus:

Hailuodon kunta liittyy E-kirjastoon 1.1.2025 alkaen. Kirjastonhoitaja hoitaa liittymisjärjestelyt ja kunnanjohtaja allekirjoittaa yhteistyösopimuksen Kansalliskirjaston kanssa.